

2007-01-24

Aantal in ziekenhuizen behandelde vuurwerkslachtoffers rond de laatste jaarwisseling met bijna de helft gestegen

Voor het eerst in 6 jaar is tijdens de jaarwisseling het aantal in ziekenhuizen behandelde vuurwerkslachtoffers fors gestegen. Rond de laatste jaarwisseling is het aantal slachtoffers, dat op een Spoedeisende Hulpafdeling (SEH) van een ziekenhuis is behandeld, gestegen met 46 procent ten opzichte van de jaarwisseling daarvoor. In de periode van 24 december vorig jaar en 4 januari zijn 960 vuurwerkslachtoffers op SEH- afdelingen van ziekenhuizen behandeld. Tien procent is na behandeling op de SEH- afdeling opgenomen in het ziekenhuis met ernstig letsel. Daarnaast is vuurwerk de laatste jaarwisseling oorzaak geweest van 2 ongelukken, waarbij 3 doden zijn gevallen.

Het hoge aantal slachtoffers komt overeen met de bevindingen van een aantal politie korpschefs in de eerste week van het nieuwe jaar, dat vuurwerk de afgelopen jaarwisseling oorzaak is geweest van meer onveiligheid en overlast.

Meer zorg voor het veilig afsteken van vuurwerk nodig

Het niet goed beoordelen van de effecten die het consumentenvuurwerk te weeg kan brengen, is een belangrijke oorzaak van de stijging van het aantal vuurwerkongevallen. De overheid en vuurwerkbranche hebben zich de laatste jaren sterk laten leiden door het idee, dat door het aantrekkelijker maken van het consumentenvuurwerk, de handel in illegaal (professioneel) vuurwerk en daarmee ook het aantal ongevallen verder zou afnemen. De feiten zijn echter anders. De meeste vuurwerkongevallen ontstaan niet doordat het vuurwerk illegaal of onveilig is, maar omdat mensen bij het afsteken in de fout gaan.

Het massaal afschieten van vuurwerk is voor zowel mensen die het zelf afsteken als voor omstanders gevaarlijker geworden. Onvoorzichtigheid, baldadigheid en onveilige improvisaties op straat om het vuurwerk af te steken, hebben deze jaarwisseling tot veel meer ongevallen geleid.

Aan voorzieningen die mensen behulpzaam zijn om vuurwerk stabiel neer te zetten en goed af te steken is door overheid en vuurwerkbranche nog weinig aandacht besteed. Mensen improviseren op straat zelf maar wat.

De vuurwerkbranche zou hierin een prominente, preventieve rol hebben kunnen vervullen door met haar kennis van het afsteken van vuurwerk dit soort veiligheidsvoorzieningen bij het vuurwerk beschikbaar te stellen. Maar de branche heeft de laatste jaren meer oog gehad voor de omzetvergroting door het aantrekkelijker maken van consumentenvuurwerk dan aandacht voor de veiligheid van mensen bij het afsteken van de producten die zij levert. Zelfs de onmisbare aansteekklontjes zijn de afgelopen jaarwisseling voor het eerst op veel verkooppunten niet meer gratis beschikbaar gesteld.

Voorlichting in combinatie met veiligheidsvoorzieningen

Om mensen vuurwerk veiliger te laten afsteken blijft voorlichting een noodzaak. Daarnaast moeten mensen beter in staat gesteld worden het vuurwerk ook veilig te kunnen afsteken.

Consument en Veiligheid adviseert de overheid, bijvoorbeeld via een aanpassing in het Vuurwerkbesluit, fabrikanten en leveranciers te verplichten voorzieningen, die mensen behulpzaam zijn om vuurwerk veiliger te kunnen afsteken, voortaan bij het vuurwerk beschikbaar te stellen. Bijvoorbeeld door bij pakketten grote vuurpijlen verplicht een pvc pijp te leveren, die kan dienst doen als lanceerbuis.

Vuurwerkongevallen nader toegelicht

Van 40 procent van de op een SEH van een ziekenhuis behandelde vuurwerkslachtoffers is bekend dat zij het vuurwerk zelf hebben afgestoken en van 52 procent dat het vuurwerk door een ander is afgestoken.

De meeste ongevallen zijn veroorzaakt door legaal consumentenvuurwerk. Van bijna 20 procent van de ongevallen is bekend dat het letsel is veroorzaakt door illegaal (professioneel) vuurwerk. Hierbij komen vooral ongevallen met nitraatbommen en vlinderbommen voor.

Bij 4 procent van de ongevallen is sprake geweest van letsel door zelf gefabriceerde bommen en 18 procent van de slachtoffer kan niet vertellen wat voor soort vuurwerk het letsel heeft veroorzaakt.

De stijging van het aantal vuurwerkslachtoffers is te zien over de gehele breedte van de leeftijden van de slachtoffers. Het percentage jongeren is de laatste jaren fors afgenomen en deze afname heeft zich deze jaarwisseling verder gestabiliseerd. Toch zijn jongeren nog steeds de grootste risicogroep van vuurwerkongevallen. Vier op de tien slachtoffers vallen in de leeftijd van 10 tot en met 19 jaar, een kwart is 20 tot en met 29 jaar, 28 procent 30 jaar en ouder en 8 procent is nog geen 10 jaar.

Bijna de helft van de slachtoffers is voor behandeling op de SEH geweest op 1 januari 2007 tussen 00.00 en 03.00 uur 's nachts. Bij 32 procent is dit geweest op Oudejaarsdag en bij 12 procent is op Nieuwjaarsdag tussen 06.00 en 20.00 uur.

Tabel

Overzicht van laatste 10 jaarwisselingen en vuurwerkongevallen

Aantal SEH behandelingen per jaarwisseling

Jaarwisseling 1996/1997	1.100
Jaarwisseling 1997/1998	1.200
Jaarwisseling 1998/1999	1.300
Jaarwisseling 1999/2000	1.200
Jaarwisseling 2000/2001	900
Jaarwisseling 2001/2002	960
Jaarwisseling 2002/2003	760
Jaarwisseling 2003/2004	630
Jaarwisseling 2004/2005	620
Jaarwisseling 2005/2006	660
Jaarwisseling 2006/2007	960

Bron: Letsel Informatie Systeem 1993 - 2005

Meer informatie:

Cees Meijer en Ilya van Alten (020-5114511)